

Disposada a la gosadia, donada a la submissió

PYRAMIDE FILMS

MARINA ESPASA

El títol d'aquest llibre condensa, com només ho fa la poesia, tot un món. Sona com un decasíl·lab que hagués sobreviscut miraculosament a la traducció i, si abusem de l'elasticitat lingüística i associem *llarga* a l'italià *larga* –que vol dir “ampla”– trobarem una de les claus de lectura d'aquesta obra golafre i torbadora. La novel·la és el relat fastuós i ple de brutícia de la vida de Marianna Ucria, una aristòcrata siciliana que es va rebel·lar contra el destí que la història li havia imposat, que no era un altre que perpetuar els privilegis de classe amb els quals havia estat agraciada. Més que rebel·lar-s'hi, va provar d'explorar-ne els límits. I va fer més amples els marges del camí que li havien traçat per deambular per un Segle de les Llums poc lluminós, el de

la Sicília del segle XVIII, on les lectures de Voltaire i de David Hume només podien ser raigs de sol fugaçs entre núvols carregats d'ignorància i superstició. Perquè Marianna Ucria és una lectora voraç i tocada de mort per la lletra impresa, una nena que, en lloc de parlar, agafa una ploma d'oca i un petit bloc de notes que du lligat al cinturó i escriu. Així es comunica amb els pares, amb “el senyor marit oncle” (amb qui la casen als tretze anys), amb els fills, amb les criades i amb els magistrats. No és per excentricitat que ho fa, això, és que la duquesa d'Ucria és sordmuda.

Intel·ligència i sensualitat

Quan un sentit s'apaga, els altres s'aguditzen: si no hi sentim, ens mengem els paisatges amb els ulls, distingim perfums entre la pestilència més absoluta i apreciem el gust de qualsevol menja amb entusias-

me. Si no podem parlar, vivim “perpètuament en els regnes del silenci i de l'aprensíó”, però pensem tota l'estona. L'escriptura de Maraini –i l'estratègia literària insòlita de crear una protagonista amb una minusvalidesa– és un autèntic festival d'intel·ligència i de sensualitat a tots els nivells: les descripcions de paisatges són d'una delicadesa i una capacitat d'evocació que gairebé fan que toquem les polpes de les magranes o que ens maregem amb la pudor de la femta que davalla com un rierol pels carrers de Palerm. L'ús del temps present i la reiteració de l'adverbi *ara* subratllen la manera d'estar al món de la Marianna: tot succeeix de sobte, sense sorolls que ho anunciïn, i res no es podrà aturar amb un crit. També acosten el lector fins a un punt incòmode, massa proper a les injustícies flagrants a què haurà de fer front Marianna, la coratjosa: des de l'execució a la plaça pública on la porta el pare quan té set anys perquè vegi de ben a prop la mort d'un jove lladregot fins a la visita a un manicomi horripilant on han tancat una criada, els ulls de la Marianna –i l'escriptura de Maraini– prenen nota de tots els detalls en silenci. L'única resposta que pot donar a la vida, que sempre ve a raig, és escrita, i per tant una mica més lenta, és per això que necessita una vida tan llarga. Una vida d'escriptora, encara que sigui de notes apresades o furtives.

De Maraini (Fiesole, 1936), companya d'Alberto Moravia, amiga íntima de Pasolini i intel·lectual feminista de bandera, ja en vam ressenyar aquí l'obra breu *Bagheria* (Minúscula, 2012), que era una magnífica avantsala per descobrir l'univers insular que l'emparenta amb Pirandello, Bufalino i Sciascia. Aquesta és la seva novel·la més important, i fa pensar, esclar, amb *Il Gattopardo*, tot i que el punt de vista moral des del qual va ser escrita és potser el més oposat possible al del príncep de Lampedusa. I és la primera vegada que Maraini és traduïda al català. I quin català: brilla tant o més que els domassos de seda que recobreixen els carruatges de la família Ucria. L'enhonabona a la traductora Marta Hernández Pibernat. ♦♦

LALLARGA VIDA DE MARIANNA UCRIA
DACIA MARAINI
MINÚSCULA
TRAD. MARTA HERNÁNDEZ PIBERNAT
386 PÀG. / 20 €

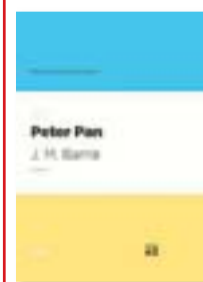
ELS CLÀSSICS

Un mite modern

JORDI NOPCA

Peter Pan és un dels pocs mites creats durant el segle XX. Simbolitza totes aquelles persones que es resisteixen a créixer: es nega a assumir les responsabilitats pròpies dels adults, però també conserva la llibertat dels nens. L'escriptor que va idear el personatge va ser l'escocès J.M. Barrie (1860-1937), primer en forma d'obra de teatre –representada el 1904– i després com a novel·la –publicada el 1911.

El llibre arrenca quan tres germans, el John, el Michael i la Wendy, se'n van volant de casa acompanyats per un personatge intrèpid i misteriós, Peter Pan. Els guia fins al País de Mai Més, on coneixeran la fada Campaneta i els nens perduts. Tots junts hauran de plantar cara al pirata més sinistre de l'illa, el capità Garfi, que té pànic als rellotges des que un codril li va devorar la mà amb què n'aguantava un. A partir de l'accident, relaciona el tic-tac amb l'amenaça. Peter Pan, en canvi, fa anys que ha pres la decisió de plantar cara al temps deixant de créixer. Per als personatges infantils del seu llibre, Barrie es va inspirar en els cinc germans Llewelyn-Davies, que es van quedar orfes des de molt joves i de qui l'escriptor es va ocupar. Dos dels nens morien poc després de fer 20 anys. Peter Pan, però, era el mateix autor, que va patir nanisme psicogènic, seqüela de la mort del seu germà gran en una pista de gel. ♦♦

PETER PAN
J.M. BARRIE
EDICIONS 62
TRADUCCIÓ DE MARIAANTÒNIA OLIVER
160 PÀG. / 9,95 €
(DIUMENGE, AMBLARA)

L'APARADOR

ARA

FICCIÓ

Viure al dia
PAUL AUSTER
Trad. Víctor Compta
La Butxaca

Poques setmanes abans que aparegui *Informe de l'interior*, un nou llibre autobiogràfic de Paul Auster, La Butxaca recupera *Viure al dia* (1997), el relat dels primers anys de creació de l'escriptor novaioquè. Subtitulat *La crònica d'un fracàs inicial*, el llibre explica els esforços del jove Auster per obrir-se camí en el món de les lletres. El volum inclou també tres peces teatrals de jove i una novel·la que va publicar amb el pseudònim de Paul Benjamin

Un mar d'emocions
FRANCESC TORRALBA
Angle Editorial

NO-FICCIÓ

“**E**mocionar-se és experimentar en la pròpia pell que s'està viu; és sentir en la carn i en l'ànima les convulsions de la vida, els meandres que dibuixa la pròpia existència, el fluir dels dies i de les hores; és davallar als abismes, per escalar, de nou, les crestes més afilades”, escriu Francesc Torralba al pròleg d'*Un mar d'emocions*, on explica, en una cinquantena de proses, el desig, la fatiga, la il·lusió, el goig, la covardia, la culpa i l'amistat, entre d'altres.

La duquesa de Pals
GEMMA LIENAS
Estrella Polar

INFANTIL

Amb la sèrie sobre la tribu de Camelot –que va començar el 2009 i de la qual ja han aparegut catorze títols–, Gemma Lienas ha tornat a encertar-la. La seva protagonista, la Carlota, s'encarrega de fer petites investigacions amb els seus cavallers de la taula rodona, la Mireia, l'Eli, el Miquel, el Saïd i la Berta. El punt de partida de *La duquesa de Pals* és la inauguració d'un poliesportiu i la preparació del certamen de la rosa.